

DJILEJŠ
PRESEDSTVA
STR.3

STO RAD
SPEJVA,
JE V SRCI
BOGATI
STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 4. novembra 2004 ❄ Leto XIV, št. 22

Delovna skupina za manjšine pri Srednjeevropski pobudi

LENDAVA – IDEALNO PRIZORIŠČE

Delovna skupina za manjšine pri Srednjeevropski pobudi ki ima sedež v Trstu, se je sestala v Lendavi, del srečanja pa je bil tudi v Porabju, na gornjeseniški narodnosti osnovni soli, na generalnem konzulatu in v Slovenskem kulturnem in informativnem centru v Monoštru.

Lendava ob deseti obletnici delovne skupine za manjšine in ko Srednjeevropski pobudi predseduje Slovenija, ni bila izbrana po naključju. Prva dva sestanka sta bila v Trstu, kjer so se seznanili s položajem slovenske manjšine v Italiji in italijanske narodnosti v Sloveniji, sledila pa je logična odločitev za srečanje ob slovensko-madžarski meji, kjer je bilo idealno prizorišče za predstavitev rezultatov, kako v neki regiji urejajo položaj manjšin in kako v sožitju živi manjšina z večinskim narodom: prekmurski Madžari v Sloveniji in Porabski Slovenci na Madžarskem.

Srednjeevropska pobuda temeljito spremlja sprejemanje zakonov o varstvu manjšin in uveljavljanje evropskih standardov, omogoča pa tudi izmenjavo izkušenj med državami, ki so članice Evropske unije in onih, ki se pripravljajo na članstvo. SEP vključuje 17 držav, predstavniki enajstih so prišli na konferenco v Lendavo in Porabje, kar je po oceni Milana Predana, predsednika slovenskega predsedstva v Trstu, zelo dobra udeležba.

Sestanke v Lendavi je bil tudi v znamenju desete obletnice delovne skupine za manjšine

Člani delovne skupine za manjšine SEP na Generalnem konzulatu v Monoštru.

in desete obletnice sprejema „Instrumenta SEP za zaščito pravic manjšin“. Gre za najpomembnejši dokument, ki je nastal v okviru Srednjeevropske pobude. V Lendavi so predstavili tudi obširno publikacijo, v kateri je vrsta člankov in razprav, ki bodo v pomoč tistim, ki se z manjšinsko problematiko ukvarjajo poklicno ali se za tematiko zanimajo.

V razpravi je najprej župan Lendave Anton Balazek predstavil dvojezičnost in sožitje, pri čemer je poudaril, da ne gre zgolj za uresničevanje zakonov, ampak za način življenja v tem obmejnem prostoru. Župan je tudi poudaril, da mora postati dvojezično in

obmejno območje pomembnejši dejavnik v meddržavnem sodelovanju. Predsednik prekmurskih Madžarov György Tomka je ocenil, da prekmurski Madžari živijo v „normalnih okoliščinah“, žal pa imajo kritične razmere Madžari v Vojvodini in Ukrajini. Zelo pohvalno se je izrazil o izgradnji modernega RTV centra, v katerem sta Prekmurski madžarski radio in uredništvo madžarskih TV oddaj, kajti to je „najsodobnejši narodnostni RTV center v Evropi.“ Med probleme, ki skrbijo prekmurske Madžare, pa na prvo mesto sodi prepočasen gospodarski razvoj ob meji.

Kako je organizirano dvojezi-

čno šolstvo, kakšne kulturne ustanove in medije imajo prekmurski Madžari, pa so se udeleženci prepričali ob obisku v neposrednih okoljih. In jih potlej - ko so obiskali narodnostno šolo na Gornjem Seniku, poslušali razpravo generalnega konzula Marka Sotlarja in obiskali Slovenski kulturni in informativni center ter Slovenski Radio v Monoštru - lahko dovolj verodostojno primerjali z razmerami v Porabju. Tako so želeli tudi organizatorji, nekoliko manj zadovoljni pa so bili uradni madžarski predstavniki, med njimi tudi Miklós Boros, sicer predsednik izvršnega sekretariata SEP.

Na sestanku v Lendavi so raz-

pravljali tudi o uresničevanju 23. člena Instrumenta SEP za zaščito pravic manjšin, po katerem je zagotovljena pravica „do svobodnih in neoviranih stikov z državljani druge države, s katerimi manjšina deli etnične, verske in jezikovne lastnosti ali kulturno identiteto.“ Države ne bodo omejevale stikov, marveč „pospeševale čezmejno dogovarjanje na narodni, regionalni in lokalni ravni.“ Dejstvo je, da se je s 1. majem pet članic SEP vključilo v Evropsko unijo, 10 članic je še vedno izven, kar manjšinam ponekod povzroča resne probleme. Nekatere države, denimo Madžarska in Poljska, so poiskale možnosti v tem, da ob uvedbi viz le-te zastoj delijo svojim pripadnikom, ki niso v EU.

V imenu slovenskega Urada za narodnosti je Janez Obreza predlagal, naj Delovna skupina prouči predlog Slovenije o organizaciji sestanka na temo „udeležba narodnih manjšin v procesih odločanja.“ Pobuda je bila sprejeta in bo uresničena zelo verjetno v Sloveniji, ki ima tudi na tem področju specifične izkušnje, „saj ni dosti držav, ne samo v SEP, ki bi zagotavljale manjšinam zastopstvo, denimo, v parlamentu.“

Naslednja seja delovne skupine za manjšine bo v Romuniji, in sicer zato, ker v SEP vedno iščejo takoimenovane „primere dobre prakse“ pri uresničevanju manjšinskih pravic, in taki primeri so, po besedah Milana Predana, tudi v Romuniji.

Slovensko-madžarski sporazum o upravljanju voda

STO MILIJONOV FORINTOV ZA SKUPNO ČISTILNO NAPRAVO

Slovenija in Madžarska sta 21. oktobra 1994 v Ljubljani ustanovili stalno slovensko-madžarsko komisijo za vodno gospodarstvo in podpisali sporazum, ki ureja sodelovanje med državama na tem področju. Po dveh dneh zasedanja in Radenci so rezultate desetletnega dela in sodelovanja predstavili v Monoštru nekoliko širšemu

delegacije Tomaž Globokar je v pozdravnih besedah poudaril, da komisija obravnava problematiko voda v najširšem smislu, od obrambe pred poplavami do varstva in zaštite vodnih pojavov, denimo sonaravno urejanje strug in priobalnih zemljišč. „Mislím, da je največja zasluga te komisije v tem, da smo usklajeno

začetni fazi uresničitve. Za izgradnjo zadrževalnika sta zainteresirani obe državi.“ Tomaž Globokar tudi pravi, da se je po članstvu Slovenije in Madžarske v Evropski uniji zgodil kakovosten prehod, ki pomeni več skupnih in konkretnih projektov in manj pogovarjanja o tem, kaj je potrebno ali bi bilo potrebno narediti. Tako imenovana evropska direktiva postavlja v ospredje posamezna porečja kot temeljna območja za sodelovanje.

Dr. András Gombos, ki predstavlja madžarski delegaciji v mešani komisiji, je v pozdravnih besedah zapisal, da je težišče sodelovanja vodnozbirno območje Mure, kjer se prepleta sodelovanje med Avstrijo, Hrvaško, Madžarsko in Slovenijo. Ocenil je, da posvečamo premalo pozornosti ohranjanju kakovosti voda, od katerih je odvisna kakovost življenja. Povedal je tudi, da je madžarska vlada za skupno čistilno napravo v Bajánsenyu odobrila 100 milijonov forintov, tako da bo kmalu podpisan sporazum o tem projektu, ki naj bi postal vzorec dobrega sodelovanja med Slovenijo in Madžarsko.

eR

Udeleženci na 10. obletnici sporazuma

delegacije. Sedanjí predsednik slovenske

razreševali probleme in se dogovorili za skupne naloge pri gradnji vodovodov, kanalizacije in čistilne naprave, medtem ko je eden večjih projektov, zadrževalnik visokih voda na Kobiljskem potoku, v

Predsedniki manjšin pri ministrici za enake možnosti

21. oktobra je predsednike manjšinskih samouprav na Madžarskem sprejela dr. Kinga Göncz, vodja Ministrstva za otroke, mladino in šport. Omenjeno ministrstvo bo v novi vladni strukturi skrbelo tudi za enake možnosti, zato bo po načrtih nadzorovalo tudi Urad za narodne in etnične manjšine, ki je do zdaj deloval neposredno pod nadzorom kabineta predsednika vlade.

znih manjšin in njihovih problemov bilo največ govora o proračunu za leto 2005, oziroma o manjšinskih postavkah v njem. Predvidevana manjšinska proračunska sredstva so večinoma enaka kot v letošnjem in lanskem proračunu, kljub temu da so skoraj vsi predsedniki opozorili na probleme pri finansiranju sol oziroma institucij. Možnosti za veliko spremembo pri proračun-

Predsednik trinajstih manjšin pri dr. Kingi Göncz

Prvega srečanja z »manjšinsko« ministrico sta se udeležila tudi državni sekretar za manjšine Vilmos Szabó in predsednik Urada za narodne in etnične manjšine Antal Heizer. Predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš je za naš časopis povedal, da je ob kratki predstavitvi posame-

skih številka ne vidi niti nova ministrica.

Druga pglavitna tema pogovorov je bila načrtovana sprememba manjšinskega zakona. Državni sekretar Vilmos Szabó je potrdil informacijo, ki je bila objavljena v dnevniku Népszabadság, da opozicijska stranka Fidesz ne podpira t. i. manjšinskih volilnih registrov. Stranka Fidesz namreč zavrača predlog vlade, da bi se naslednjih manjšinskih volitev lahko udeležili le državljani, ki so kot manjšinci registrirani v registri posameznih manjšin. Po sedaj veljavni volilni zakonodaji za svetnike manjšinskih samouprav lahko kandidira vsak, ne glede na to, ali je pripadnik manjšine ali ne. Na zadnjih lokalnih in manjšinskih volitvah je prav zaradi tega prišlo v samouprave nekaterih manjšin precej nemanjšincev. Temu se želi vlada izogniti s sestavo manjšinskih volilnih registrov, ki bi jih sestavile komisije, člane katerih bi delegirale same manjšine. Sicer v tem vprašanju niti same manjšine niso enotne, t. i. maloštevilne manjšine namreč zavračajo načrt, kajti v volilnih registrih vidijo sredstvo za preštevavanje manjšin.

M.S.

Marija Kozar

Štajerski Slovenci v Sombotelih

Sombotelški Slovenci so lani leto ojdli na Potrni v Avstriji v Pavlovi hiši. Tu so se spoznali s člani Kulturnega društva člen 7 za avstrijsko Štajersko. Letos 15. oktobra so gorpoiskali Somboteu predstavniki štajerski Slo-

vencov. Najoprvim so si poglednili izo Avgusta Pavla. Judita Pavel njim je pokazala sto, na šterom je Pavel delo. Njegovi omar z njegovimi knjigami. Prve izdaje Pavlovi knjig in družinske kejpje. Avgust Pavel je prišo v Somboteu s svojo držino 1920. leta. Najoprvim je biu profesor madžarščine na deklški, po tistom pa eške na moški gimnaziji. 1926. leta je odpro javno (nyilvános) knjižnico v Muzeji Savaria. 1928. leta je

prejkvzou etnološko zbirko in je grato namestnik direktora muzeja.

Štajerski Slovenci so v Muzeji Savaria poslušali predavanje o etnološkom in muzeološkom deli Avgusta Pavla. Pogledali so malo razstavo iz njegovi rokopišov, inventarni knjig in drugi dokumentov.

Idejo za tau, ka bi v Sombotelih zozidali edno ves, v šteroj so vsefelé iz

Pri Juditi Pavel

iz Železne županije, tó Avgust Pavel dau

Djilejš predsedstva Slovenske zveze

Predsedstvo (elnökség) Slovenske zveze je svojo gesensko delo začnilo z djilejšom 13. oktobra. Iz 19 članov predsedstva je na djilejš leko prišlo 16 pa tričlanska nadzorna komisija (felügyelő bizottság).

Na djilejši smo meli tri vekše teme za dnevni red. Doma je že vsakši leko prejk pogledno finančno poročilo (beszámoló) Porabja d.o.o., stero je pripravo finančni direktor Štefan Küpen. S toga smo leko zvedli, kak gazdójava, kak stodji z delom, s pejnazi d.o.o. V prvom pau leti so redno meli goste v hoteli, restavracija pa mejla dosta gostúvanj, skupin iz Slovenije, držinske svetke.

Za drúgi dnevni red smo delavci Zveze taprajli, ka vse smo delali od zadnjoga djilejša, juniúša mau. Predsednik Zveze Jože Hirnök nam je dau na znanje, ka je Zveza mejla tri razstave v Slovenskom daumi. Vleti pa vkúper z Galerijo v Lendavi mednarodno likovno kolonijo, gde je deset umetnikov ustvarjalo kejpe pa kipe z več rosagov, iz Slovenije, Estonije, Slovaške pa Vogrskoga. Jože Hirnök kak predsednik Zveze dostakrat odi na kakše djilejše, med tejmji je najbóla fontoško omejniti Zagreb. Predstavniki (képviselek) krovni organizacij iz Avstrije, Hrvaške, Italije pa z Vogrskoga so letos ustanovili Slovensko manjšinsko koordinacijo. V Zagrebi so med drúgimi meli gonč o slovenskom zakoni, stero ga naj bi pripravo slovenski parlament za tiste Slovence, steri živimo zvün Slovenije.

Klara Fodor je taprajla, kakšno delo sta opravljale s kolegico Gyöngyi Bajzek, stera dela na Zvezi od juniúša pa kakšne vekše programe pripravljate do konca leta. V juniúša smo meli Porabske dneve s ciljom, da bi vse bila vcuj potegnili, pridobili

domanje mlajše za slovenski gezik, za kulturo pa naj vsebola poznane baudejo stare mešterije. Etak smo prvi den v pausado vzeli z luftom gora napinjene špile za porabsko deco iz vrtcov pa šaul. Drúdji den smo pa meli kulturni program z do-

prvo velko Srečanje slovenski pevski zborov v Varaši, na Verici pa veseli kulturni zadvečerek z gledališko držinov Nindrik-indrik pa z ljudskimi pevci Vrtenek iz Gornji Petrovec. Za pevske skupine organiziramo nastope za božične koncerte. V

je bila, naj letos tadale leko vkúper plešejo. Tau je nam na Zvezi preveč velko veseldje, vej pa nikoga nej trbej nam trucati, napalevati. Etak smo znauva zaprosili Marijo Rituper, naj tadale vči te mlajše, depa zdaj že redne mlaječe plese. Skupino de vodila senička lereca Irma Filip. V števanovskoj šauli že drúgo leto lepau dela mlaječa folklorna skupina pod mentorstvom (že ranč ne mora biti pitanje) Marije Rituper s pomočtjav lerece Anice Szalai. Na seničkoj šauli že več kak deset lejt mamó glasbeno šaulo, samo fejs škoda, ka do gnesden nejmamo nikoga, sto bi igro na fudi ali z drúgim škirom pa bi leko sprvajo domanje folklorne skupine. S svetovalkov porabskih šaul Valerijo Pergerjevo pa podravnateljico Treiber smo prosili najprvim školnika pa ravnateljico glasbene šaule v Murski Soboti, naj se ovak, bóla na léki način včijo naši mlajši igrati, naj se zveksóma včijo igrati domanje pesmi. Radi bi bili s starišami vred, če bi tej mlajši v vseveč mestaj leko pokazali svojo znanje. Pa smo dosegli, mlajši so že (na konci oktobra) pripravljani za nastop. Senička folklorna skupina de se štja letos včila nauve plese, za tau smo zaprosili Jelko Pšajdovo iz Desternice na Štajerskom.

Drójtvo slovenske mladine na Vogrskom, stero je bilau ustanovljeno leta 2001 pod vodstvom Brigitte Šoš, je melo malo programov v tej lejtaj. Zdjaj geseni smo na znanje dali vsejm članom, ka mo na leto 4-5 programov organizirali za nji pa tau redno spelamo tú. Veseli bi bili, če bi štja več mladi Slovincov leko pridobili. (Z nauvo predsednicov Amando Sita smo 23. oktobra pripravili prvi letošnj

program pa ške gnauk v decembru.) Na velko veseldje se nam je pršikalo dobiti drójtvo Leo v Murski Soboti, s sterimi se leko povežejo, vkúper majó programe.

Vkúper spravlamó mlade moške, ženske v Varaši, Slovenski vesi za eno pevsko skupino.

Na konci je sekretarka predlagala, tanačivala predsedstvu naslednje. Po tejm vsakšo leto naj Zveza vóplacha ceringo avtobusov v vsaksoj vesi, steri vozijo lústvo na prauško v Vasvár. Tau najvsaksoj vesi vóoznajo pri cajti sami župniki. Tak brodi, ka bi Zveza bóla mogla priznati, poštojvati delo tisti lúdi, steri v cerkvaj slovenske svete pesmi tú spevjajo. Predsedstvo se je vzelo zatau, je na tejm, naj etak tú pomaga Zveza domanje ludi. Pogučali smos se, naj občni zbor bau v petek, 26. zadvečerek od 17.00 vóre, kam do pozvani vsi tisti aktivisti, steri so bili na zadnjom velkom djilejši v leti 2002. Na te den do pozvane vse porabske kulturne skupine, gda mo z enim svetili nji tú. Na začetki novembra vsakašoma damo na znanje v pismi.

Predsedstvo je melo več prošenj, pisem za pejnaze od različni organizacij. Drójtvo slovenske mladine je dobilo za novemberski program 30.000 forintov, števanovski vrtec za božična darila 25.000 forintov, dolejnjoseničko gasilsko drójtvo 50.000 forintov, „stari“ futbolisti v Slovenskoj vesi 100.000 forintov, Drójtvo za lepšo ves v Števanovci za borovo gostúvanje 200.000 forintov. Zveksóma smo taoprajli svojo delo na djilejši, tadale mo pa opravljali 10. novembra.

Klara Fodor
sekretarka

Zveza je letos prvič organizirala tabor »Za materinščino«.

manjimi mlaječimi skupinami pa odraslimi iz Slovenije. Te den smo meli vó postavlene stare mešterije pa porabsko gesti, specialitete. Na konci junija smo vkúper sprajli prvi slovenstji tabor za porabske šaulare. 27. do manji mlajšov pa 4 iz Murske Sobote so se keden dni leko spoznavali s porabskimi šegami, plesi, pesmimi, slovensko rečtjav. Tabor ma dober glas, mlajši si želijo, naj vsakšo leto leko pridejo v takšni tabor, ka nas preveč veseli. V mednarodni likovni tabor v Doberdob v Italiji je tri števanovske dekličine sprvajala na keden dni Gyöngyi Bajzek. Kulturne skupine so mele 23 nastopov v taum časi. Te poti pa nastope pripravlamó na Zvezi. Na Verici smo s pomočtjav verički lidaj letos oprvim držali festival buč (tikvi) v malom, ka k leti dosta na vekšo škemo vkúper sprajti. V Slovenskoj vesi smo meli koncert z Oktetom Suha, s pevci z avstrijske Koroške. Pripravili smo

novembri de Zveza držala občni zbor (közgyűlés). Za sakaluvsko folklorno skupino se nam je s pomočtjav Marije Rituper pršikalo dugoletni problem rejšiti s tejm, ka smo dobili mladoga fudaša Borisa Velnera iz Vučje Gomile, steri zvójn igranja dosta pomaga pri tejm, ka se mladi vsebola vójpajo pogučavati v slovenskom geziki. Vkúper z vodjo folklorne Jožijom Illešom smo dosta mladi ziskali gora zatau, ka bi dobili nove člane. Zagnauk se je pršikalo dobiti dva para. Na tanače Jožeta Illeša zdaj sprobavamo vkúper spravljati mlaječo folklorno skupino v Sakaluvci. Zatau smo prosili na pomauč Evo Šómenek, dugoletno plesalko pri domanjji folklori, stera de vodila tau skupino. Mlajše de včila plesati Marija Rituper iz Murske Sobote, pomagala de ji pa Eva. Na gorenjoseničtji šauli so se že lani leko včili polko pa valček plesati mali mlajši. Velka želja tej starišov pa ranč tak mlajšov

OD SLOVENIJE...

France Cukjati na čelu državnega zbora

Potem ko so poslanke in poslanci na predlog mandatarne volilne komisije v svežnju in brez glasu nasprotovanja na ustanovni seji potrdili mandate vsem 90 novoizvoljenim poslancom in poslancem ter na ta način izpolnili osnovni pogoj za konstituiranje oziroma za formalni nastop novega parlamentarnega sklica, so na tajnem glasovanju za novega predsednika državnega zbora izvolili Franceta Cukjatija, iz največje poslanske skupine SDS.

Bolgarski predsednik obiskal Slovenijo

Sloveniji kot prihodnji predsedujoči Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) bomo zapustili 'dobro dediščino', je v času tridnevnega obiska v Sloveniji povedal bolgarski predsednik Georgi Parvanov, čigar država bo konec leta predsedovanje organizaciji predala Sloveniji. Glede gospodarskega sodelovanja med Ljubljano in Sofijo je bolgarski predsednik izrazil zadovoljstvo, ker blagovna menjava med Slovenijo in Bolgarijo raste.

Slovenija od petih pogojev za uvedbo evra za zdaj ne izpolnjuje treh

Evropska komisija je pred dnevi objavila konvergenčna poročila za 11 držav članic EU, ki še niso v evroobmočju, vendar pa bodo morale vanj po izpolnitvi kriterijev vstopiti. Slovenija od skupaj petih pogojev za uvedbo evra za zdaj ne izpolnjuje treh, je v poročilu ugotovila komisija. Pri tem poudarja, da država ne izpolnjuje kriterija o stabilnosti cen, saj je njena inflacija previsoka, prav tako pa država v mehanizmu menjalnih tečajev ERM II še ne sodeluje dve leti. Nadalje je komisija ugotovila, da Slovenija ne izpolnjuje pogoja pravne skladnosti. Kriterija, ki ju država že izpolnjuje, sta njena proračunska pozicija ter dolgoročne obrestne mere.

Števanovska gledališka skupina pri Svetom Duhu

23. oktobra 2004. se je Števanovska amaterska gledališka skupina na sploj lepo potovanja napautila. Pozvanje smo dobili iz Škofje Loke, ka je eden sploj lejpi varaš v Sloveniji, da bi našo komedijo „Na biroviji“ tam naprej dali, doj zošpilali. Kak se je nam igra pršikala, od toga bi neje pisala. Gospaud Franc Pisanec, ki nas je na tau gostovanje pozvau, je povedo, da on tau napiše pa pošle na uredništvo našoga časopisa.

letos že tretjo skupino vodila. Gosti, turisti so tak prajli, ka so sploj zadovolni bili zatok tū, ka so čūli, »kauštali« naš porabski jezik. Pa te se mi tūj doma dostikrat tak abamo od toga jezika, kak če bi nas stoj grizo. Etakšoga reda človek znauvič pa znauvič gor pride, ka te jezik, ka smo ga erbali od svoji prednikov, je ranč tak dosta vreden kak kakšikoli drugi jezik. Samo ga moramo gučati. Etak sam mejla priliko spo-

ganizejranu. Name so pozvali v njigvi radio, tam sam mogla intervju dati, drūgi so tačas poglednili čudovito Škofjo Loko. Spoznali so staro in nauvo mesto. Vidi se, ka je tau »bogato« mesto, tūj pridni, delavni lūdje živejo. Spoznali smo najbolje staro »hišo« v mesti, se zove kašča. Ta sploj stara zidina je dobro vōponučana. Zvedli smo, ka vsakši štuk ma svojo funkcijo. Najbolje spodkar je pa sploj lejpa gostilna, kama so

skupnosti je pripravleni bio na vse, ranč tak kak oskrbnica zidine, ki je tak povedla, ka je ona iz Prekmurja in se vūpa, da de gnes samo »Prek murka«. Od krajevne skupnosti samo eške telko, ka sme eške kaj takšega nej zadobili. Že v petek so nas g. Pisanec klicali, naj nesemo s sabo račun za toga volo, ka nam oni potne stroške plačajo. Hvala njim.

Pa te je s tejm ešče nej konec. Gda se je igra končala, je k meni stauo eden človek pa mi je edno lejpo žametno trnjovo raužo prejk dau pa edno lejpo karto, na šterom je te misli napiso: »Prišel spet je čas, ko Slovenec kjerkori že živi, se močno bori, da Evropi, svetu pokaže in dokaže, da to zelo kulturno-delovno ljudstvo živi in močno želi, da pokaže, pomaga, kako se s srčno kulturo v miru – sožitju ljudstev mnogih v miru, poštenem delu lepo živi, za prihodnje nam od usode danih – podarjenih dni. Zato naj prijaznost, srčnost to kulturno skupino še dolgo, dolgo naj krasi, saj s to čutno gesto za kulturo neizmerno nam polepšajo z njimi danih uric al' pa kar celih dni.«

Člani gledališke skupine z gostiteljico Metko Brinjavc

Ges pa ne morem brez rejčij njeti vse tisto, ka smo tam zadobili. Kak smo se mi tak daleč »pritepli«, gde nas, Porabske Slovence, težko razmejo, če gledamo jezik?

Potovanja Pisanec d. o. o. je potovalna agencija (utazási iroda), ki go prejk ma, vodi moj dober prijatelj Franc Pisanec, steri večkrat pripelala iz Škofje Loke turiste k nam v Porabje. Predsednik Slovenske zveze Jože Hirnök je mene proso, če bi nistarne skupine po Porabji vodila, njim pokazala naše vasnice. Morem povedati, ka sam tau prošnjo z veseljom spunila, kako li ka dobro znam, ka v Škofji Loki načese gučijo kak mi v Porabji. Pa itak smo se lepau razmeli, tak sam od tistec

znati dosta lūdi iz Škofje Loke, kakoli ka sam že tam iz prešnji cajtov tū mejla spoznanca. Gorenjsenički mešani pevski zbor je tū povezani z ednim njigvim zborom. Depa našo gledališko skupino je gospaud Franc Pisanec pozvo k njim. Od Porabje je Škofja Loka 300 km daleč. Fajn smo potovali, vej pa Laci Kovač pa Pišti Žokš sta takšiva, ka eške v pekeo tū najdeti, če je potrejbno.

Te den popoldneva v enoj vōri smo se srečali s gospodom Pisancem, depa prišla je k nam moja že dugoletna prijateljica, ki je organizirala srečanje pevski zborov, Metka Brinjavc, tū. Od tiste vōre mau je vse tak šlau kak po maslu. Vse je bilau točno or-

nas na obed pozvali naši gostitelji. Neškem vam apetita delati, sploj pa tistim nej, steri neškejo debeli biti, depa kakši obed smo mi tam dobili, tau je nika fantastično bilau. Dobili smo grbanjavo župo, pečeno ga pršiča s prilogami. Desert, kavu, dobro vino. Vse je nika posebno, depa itak tak domanjo bilau. No vej pa nejsmo zaman vsi Slovenci. Doma smo nej vcuj navčeni k tomi, ka bi sam kūjar prišo k našim stolom pa bi pito, če je kosilo v reda, ka bi kaj drugo bilau, ka bi želeli. No, človek se vsigdar vči.

Cajt je brž odleto pa smo se že pri gledališki dvorani bili, od centra tak 3 km, pa se »ves« zove Sveti Duh. Tam so nas že čakali. Predstavnik krajevne

Posebna je bila ta gesta tū. Pa te samo eške nekaj od publike. Sploj sam rada bila, ka je dosti takši lidi prišlo, steri so se kak turisti že srečali z nami. Publika je bila enkratna, naši so se čudivali pa sploj veselili, ka so njim trno ploskali.

Te pa naj se nišče ne čūdiva, ka je našim igralcem tau nepozabni nastop bio, steroga si zamerkajo tačas, ka do živelj.

Najlepše hvala vsem, ki ste tau organizejrali, ki ste nas prišli gledat, nam etakšo veliko poštenje dali. Tau je nikak tak, kak je tam meni eden človek pravo: »Nej je tau važno, kak govorimo, važno je tau, ka je tau vse slovensko.«

Irena Barber

Slovenska maša v Budimpešti

Slovenska manjšinska samouprava v 18. okrožju Budimpešte se je že ob ustanovitvi, leta 1998, odločila, da bo vsako leto organizirala v Budimpešti slovensko mašo, kajti budimpeštanski Slovenci do takrat niso imeli nobene možnosti za bogoslužje v maternem jeziku. Znano je, da smo Porabski Slovenci do takrat niso imeli nobene možnosti za bogoslužje v maternem jeziku. Znano je, da smo Porabski Slovenci do takrat niso imeli nobene možnosti za bogoslužje v maternem jeziku. Znano je, da smo Porabski Slovenci do takrat niso imeli nobene možnosti za bogoslužje v maternem jeziku.

V Budimpešti deluje tudi Slovensko društvo, zato smo se dogovorili, da to nalogo vsako drugo leto prevzame društvo, ki mašo organizira v drugi cerkvi, ki je v centru mesta in lažje dostopna.

9. oktobra nas je ponovno obiskal gornjeseniški žup-

nik Ferenc Merkli, ki je s sabo pripeljal tudi cerkveni pevski zbor z Gornjega Senika ter tudi nekatere vernike iz svoje župnije (Gornji Senik, Dolnji Senik, Sakalo-

Župnik Merkli po sveti maši v krogu vernikov iz Budimpešte in Porabja

vci). Škoda, da vodja zbora Ilonka Györfvári zaradi boleznih ni mogla priti, toda zbor je kljub temu odlično

opravil svojo nalogo. Med gosti smo lahko pozdravili Ksenijo Škrilec, prvo sekretarko Veleposlaništva R Slovenije v Budimpešti, Elizabeto Bartók, županjo

Gostje iz Porabja so si popodne ogledali Hišo terorja, muzej, ki je bil postavljen v spomin žrtvam nacizma in komunizma.

Gospoda župnika z Gornjega Senika so na župniji sprejeli kot starega znanca, kajti s tamkajšnjim župnikom se dobro poznata. V pridigi pri sveti maši se je osredotočil na ohranjanje vere, maternega jezika in identitete.

Pevski zbor pa je na koncu svete maše zapel še nekaj lepih nabožnih pesmi, ki so jih z veseljem poslušali vsi verniki, ne le budimpeštanski Slovenci.

V imenu slovenske samouprave se zahvaljujem vsem, ki so se trudili, da bi se slovenska beseda slišala med zidovi budimpeštanske cerkve. Predvsem gospodu župniku Merklju in pevcem z Gornjega Senika.

Ferenc Kranjec
predsednik

Porabje v Budimpešti

Slovenski dan v podružnici Slovenskega društva v Budimpešti

Kot da bi Slovenci v Budimpešti hrepeneli po domačem zraku, vsi povabljeni gostje so bili iz Porabja: Karel Holec,

nci: znani smehljaji, znane gube, znani pogledi; že davno videne, a nepozabne hiše, pokrajine.

dovcih. Nismo enaki, vsak ima nekaj na grbi. Tudi jaz, tudi drugi. Mislim pa, da se od drugih vasi razlikujemo po tem, da se kljub napakam, ki jih imamo, znamo

sko. In ljudje, nastopajoči, čeprav imajo tudi oni probleme, težave v življenju, so zmeraj veseli, prijazni in z izredno veliko aktivnostjo poskušajo oh-

Nastopajoči se zahvalijo za aplavz

sodelavec časopisa Porabje, števanovske ljudske pevke in števanovska gledališka skupina.

Karči Holec nam je prinesel svoje izredno dobre fotografije ter knjigo Andovske zgodbe/Andovske prpovejsti. Na njegovih fotografijah so zna-

Pred nami je mlad, zadovoljen človek, ki se dobro počuti v svoji vasi; pozna, razume in ljubi svoje sovaščane. Njegova vas pa pripada tistim redkim krajem na svetu, kjer se ljudje še spoštujejo.

»Jaz jih imam rad zato in sem jih vesel, ker živijo v An-

Znani in novi obrazi med gledalci

spoštovati,« piše Karči v svoji knjigi.

Zazvenijo slovenske, porabske melodije. Pojavijo se na odru značilni porabski karakterji, tema je vzeta iz vsakdanjega življenja, izrazi so porabski – torej »diši porab-

raniti materni jezik in prenesti vzdušje našega Porabja na druge.

Tudi zdaj jim je uspelo v Budimpešto prinesiti kos Porabja. Najlejša hvala za to.

Agi Kállay

... DO MADŽARSKE

Madžarska kuhinja brez paprike?

Po odloku vlade je na Madžarskem od 28. oktobra prepovedana prodaja rdeče paprike v prahu. Minister za zdravstvo Jenő Rácz je pozval prebivalce in tudi gostince, naj niti doma ne uporabljajo paprike iz starih zalog. Vzrok drastičnega ukrepa je, da so pri teh madžarskih podjetjih za preprodajo paprike v prahu ugotovili, da le-ta vsebuje strupene sestavine, in sicer od dovoljene mere desetkrat-petnajstkrat več aflatoksina. Strupena snov, ki poškoduje imunski sistem in jetra, se najde v nekaterih tropskih glivah. Madžarska podjetja za trženje paprike so svoje zaloge dopolnjevala s papriko, ki so jo kupovala v južnoameriških državah.

Zdravstvena inšpekcija predlaga prebivalcem, naj kupujejo oz. uporabljajo le papriko, pri kateri je rok trajanja najmanj 15. april 2005.

Ne bo več rednega služenja vojaškega roka

V teh dneh po odslužil redni vojaški rok zadnji madžarski vojak, kajti na podlagi madžarske vojaške reforme bo redno vojsko zamenjala profesionalna vojska. Mladi 17-letni fantje pa bodo vseeno naborniki, kajti opozicijska stranka Fidesz je v parlamentu preprečila, da bi se ukinila institucija nabornitva.

»Ko ni več meja«

Svetovni slovenski kongres je 29. in 30. oktobra priredil v Monostru posvetovanje z naslovom »Ko ni več meja«. Na dvodnevem posvetovanju so se predavatelji iz Slovenije, Avstrije, Italije in Madžarske osredotočili na naslednje teme: Preseganje manjšinske miselnosti; Družina, cerkev in vrtci v predšolski vzgoji otrok; Slovenska identiteta v osnovnošolskih in srednješolskih programih; Visokošolski programi ter možnosti zaposlovanja.

Sto rad spejva, je v srci bogati

16. oktobra zvečer so v Monoštri v gledališki dvorani lepi glasovi doneli. Na koncerti slovenskih pevskih zborov, ki ga je organizirala Slovenska zveza, so sodelovali MoPZ PROVOX iz Nove Gorice, ŽePZ »S CERKLIJANKE« iz Cerknega,

mi nej žao bilau, ka je prišo poslušat tou lepo petje. Pevci smo si pri večerji ešče vnaugo lepi pesmi zapeli. Med člani zborov je bilou pet harmonikarov, šteri so fude nej šparali, tak so je vlekli, ka sam mislila, ka jih bodo raznok vče-

Moški pevski zbor PROVOX iz Nove Gorice

Mešani pevski zbor KUD-a Angela Besednjaka iz Maribora

MoPZ »Gradiški fantje« iz Gradišča, MePZ KUD-a Angela Besednjaka iz Mestne četrti Magdalena iz Maribora in MePZ Avgust Pavel z Gornje-ga Senika.

Istina, gda smo šli od doma, se je dež lejvo, dapa tiste, steri radi majo spejvanje, tou nika nej mautilo. Lepo je bilo slišati telko različni glasov iz vsej koncev Slovenije. Program je biu zanimiv in bogati, mislim, ka se je publiki tó vido, ka so dosta ploskali. Dosta poslušal-cov je bilo, za vremena volo so se ništerni zbojali, ništerni so pa radi bili, ka so zdaj čas meli priti na te lepi koncert. Dostim je dobro spadnilo, ka se je Slo-venska zveza pobrigala za pre-voz, tou rejsan moramo spo-štovat. Tak mislim, ka je niko-

snili. Veseli podje so vsakšoga nanje vzeli, ka se je nej šparo pri plesi. Muzikant, šteri je na enom koli ribaš emo pa še zra-ven nikše cingole, je naganjo tiste, šteri so nej šteli plesat iti. Korazno je bilo gledati, kak so najšli mesto med stolami plesalci. Že dugo sam nej vidla telko fudašov na enom mesti pri nas. Pevci smo si zamenjali kakše dobre note, da bi se jih leko navčili. Za prihodnje leto je nas že več pevski zborov povabilo. Posebej župan Nove Gorice, Mariborčani in Gradiški fantje. Mi radi sprejmemo vabila, če mo mogli, pridemo rade vole. Zahvalimo se Slo-venski zvezi za tak lepo organizi-ran program.

Vera Gašpar

Pismo iz Sobote

Na, pa smo ga doubili, naš nouvi kormanj, naš nouvi parlament! Buma, ne vej, naj sam zatoga volo veseli ali pa naj sam žalosten, leko čemerasti tó. Rejsan ne vej, kak naj se ravnam za volo toga našoga nouvoga parlamenta.

- *Tej nouvi zdaj red naredijo v Sloveniji*, - si je na glas brodila moja tašča Regina, trno čedna ženska. - *Vej tisti gor plačajo, šteri so v prejšnji lejtaj telko spokrudnili, pa njim je nej niške na prste stoupo. Naj se vidi, ka geste pravica na toum svejli!* - je ta moja trno čedna ženska čistak po moški vdarila po stoli.

Dapa té naš nouvi kormanj, ka smo ga zvolili, je že čistak na štarti zabloudo. Kak če bi slejpi bio. Najprva so vcejlak slejpi gratali od sreče, ka so gvinili. Kak kakši auto s stou pa edno falingo se je začo zaletavati k ednim pa drugim, s sterimi naj vküper stoupi, ka de v parlamenti najdjakši. Po tistom je dau té auto v rukverc pa je začo nazaj vlačiti vsikšo tisto rejč, stere je tak na šurko koulivrat trampitalivo. Zdaj nagnouk bi svoje falinge privalo s tistimi tó, za stere je gučo, ka z njimi nikak vküper ne stoupi. Zdaj je kcu slepiti grato glüpi pa nejmi tó. Od zaletavanja es pa ta, od pelanja naprej pa nazaj je pomalek té naš nouvi kormanj grato eške vcejlak oumani. Tak je oumani grato, ka se ne more z drugimi v parlamenti zgučati, gde de steri sejdo. Boug moj, takši do red delali v ednoj malo Sloveniji pa se ranč tou ne morejo dogučati, kama steri svojo trno dobro plačano rit dole deje! Vej se nam pa ne smeje samo Evropa, v stero smo se tak paščili, vej se nam smejejo eške krave v štali moja padaša Karija.

- *Vejš, ka*, - mi je pravo nej dugo nazaj, - *moje krave da-*

Nouvi kormanj

vlejo iz dneva v den menje mlejka. Od tistoga dneva, gda smo doubili nouvi parlament, je z njimi nej vse vredi. Po tistom pa, ka so se začali štükati okoli toga, gde si stoj dole sede pa de vó iz nji samo eške za kakšo malo šalico vrnjoga mlejka. Vej me pa na nikoj deje ta baja, - je samo pogledno prouti šanki, če njemi plačam eške edno pivo. - *Vej se na dvouri s souse-dami preveč zgučavleš od politike pa tou na vüje vlečejo*, - sam njemi skeu tanačča davati.

- *Kaj bi pa*, - je čemerasto zamajno z rokou. - *Vej pa vejš, ka ge od politike nigdar nejsam gučo. Brodo sam si, ka krave tou nikak v sebi čütijo, tou, ka se godi pri nas. Tak sam si brodo in emo sam istino*. - Začo je gučati vcejlak po tüma, kak če bi skrb emo, naj ga niške ne čüje, kak če bi straj emo, naj bi si stoj nej brodo, ka se je njemi vcejlak zmejšalo. - *Vnoči sam vüjo djau gor na dveri od štale. Tou bi ti mogo čüti. Moje krave so se smedjale, ka se je vse trousilo. Kak če bi med mükanjom ojdle nut v mojo vüjo rejči kak so politika, Janša, demokracija, parlament, koaliciona, opoziciona, lejvi pa pravi, politični center, politično se pogoditi in vse takšo. Te sam pa dveri tak za eden peden naraji gore oupro*, - je zdaj padaš Kari šuktivo, ka sam ga kuman eške čüo pa razmo. - *Tou bi ti mogo videti. Krave so se od smeja kotale, se zbrsavale, se pojale med seuv, od smeja se njim je roulouve vrtele kak zbešnjene vöre, naš bik pa se je od straja potegno nut v kikeu. Tou bi*

ti mogo videti pa čüti, - si je kuman eške zdijavo, švic pa se je lejvo od čela dojpo licaj po šinjeki ta nut za goler.

- *Kak pa je bilou pred štirim lejtami, gda so bile tiste volitive za nouvi parlament?* - me je migalo tadale. - *Boug moj, te je nej bilou nika boukše. Dapa tisto jesen sam eške nej vedo, za-koj moje krave davlejo namesto mlejka škipke*, - si je briso vcejlak mokro glavou. - *Gda pa je palik začalo vó iz vümena teči mlejko?* - sam mogo tomi priti do kraja.

- *Tou je bilou včasi po tistom, gda je tisti indašnji kormanj več nej biu slejpi, nejmi pa oumani*, - se je zdaj Kari dun za vrajžo silo zmiriu. - *Tou je bilou brz po tistom, gda so ta pozabili na svoja obečanja in so začali z velikimi lampami pripovejdati, kak nam je najboukše in bi brezi nouvoga kormanja že zdavnik zabloudili. Mlejko je prišlo po tistom, gda so začali po starošegi lažati*, - je zgotouvo in zdaj un naroučo pivo za oba.

Tou sam pripovedavo mojoj tašči Regini, trno čednoj ženski. Istino mate, nej mi je vörvala. Samo je zmajnola z rokou pa mi tumačila, kak so lažali tisti stari s kormanjom v rokaj, tej nouvi so pa tak pošteni, ka se tou gvüšno ne more zgoditi. Dapa kak čüjem, Karijove krave več ne davlejo vrnje mlejko, liki po staroj šegi vó iz nji pride čüda mlejka. Kak bi nej, če pa je nouvi kormanj vözglaslo, ka z njim pridemo ta, kama nas je stari kormanj zaman skeu pripelati.

Miki

RADIO MONOŠTER
na
UKV (FM) 106,6 MHz

OTROŠKI

Mlašeči guči pri Malom potoki

Mala ves se zača tam, gde nut v njou priteče Mali potok. Že od negda so se tam špilali mali lidže iz Male vesi. Na, tam so se lejta pa lejta špilali mlajši iz Male vesi. Eške gnesden je tak. Tě Mali potok, vse tiste drejve kouli njega, raki in ribe v njem so čüle čuda mlašečoga pogučavanja in tou eške itak poslušajo.

Velke oči

Od vsej mlajšov je biu zvün male Rožike najmenjši mali Toni. Dapa zatoga volo je nej biu nika menje bister pa včas po mlašeče zaletajni. Zvün toga, ka je biu najmenjši, je biu vcejlak takši, kakši morajo biti podje pri osmi ali deveti lejtaj svojoga mladoga žitka. Biu pa je zato vseeno malo načišen od drugih. Biu je takši den tō, ka so si cejli den nej na gesti ranč zbrodili, samo mali Toni je biu vsigdar lačen. Pa se njemi je tou na tejli ranč nej poznalo. Njegli padaši pa padaškinje so se že šalili z njim, ka prej lüknjo ma v želodci pa v črvej, ka je takši mali pa tenki kak vrbava vejka. Rejsan je tak bilou, od vsega mnougoga gestija se je malomi Toniji nej nika na rebra zgrabilo, kak če bi vse, ka zej, brz blisnilo od lamp ta doj prouti tistoj spoudnjoj lüknji tam zar. In je palik grato nebesko lačen. Tak je nej čüdo, ka je dostakrat odbejžo tam od Maloga potoka, na pragi mami povedo, ka je lačen in že mleu v lampaj domanji krü z žirom pa lükom. Nazaj do potoka je prišo s polonje djapke v rokaj pa polonje že pogejdene.

- Ge nut v potok skačem, mali Toni je vsigdar lačen. Mi se naganjamo kak kakši vijer, Mali Toni ma v sebi lačen čemer, - so se vedli šaliti z njim, gda je od lakote v najvejšoj sveklini več nej sunca vido.

In tak njemi je tou pomalek že prej prišlo. Sam s seuv se je zgüco, ka nede šou do-

mou prva, kak slejden ne odide od Maloga potoka.

Bila je nebesko lejpa sobota. Bila je tista najbolje lejpa sprtolejt. Že malo po tistom, gda so mame že prišle iz baute, so se mlajši najšli pri Malom potoki. Mali Toni se je za zajtrik nasüno kak eške nigdar nej.

- Zdaj vejn dugo nemo lačen, - si je brodo.

Dapa njegli želoudec si je nej tak brodo, kak si je brodila njegva glava. Že tam za dobre dveje vöre je začo lačen gratüvati. Želoudec njemi je zapovedavo:

- Daj mi gesti!

Glava njemi je nazaj gučala:

- Nej ti trbej nika gesti!

Bole pa, kak so se naganjali in lejтали od potoka do vesi in nazaj, je biu želoudec bole glasen od glave. Že bi skur pravo, ka brz domou skouči pa se je vgrizno v dzejik. Spoumno se je, kak do se palik šalili z njim pa se norca redli iz njegve lakote. Tak včas njemi je želoudec vküper stisnilo, kak če bi ga zvezo s špagoutom. Zagnouk je nej več biu lačen. Tou je trpelo edno vöro pa pou. Te je vöter prineso od ednoga rama sago po friško pečenom krüji. Želoudec maloga Tonija je tak včas grato kak globka prazna lüknja. Vse je že z blejdím glejdo, tak njemi je tisti friški krü odo po nousi, po glavej in spoj vseposedi. Najraj bi skričo:

- Ka me pa briga, ka te si brodili od mene pa ka te gučali! Ge sam lačen pa amen!

Dapa nika je nej kričo. Ranč te, gda je tou škeu napraviti, ga je globko v oči poglednila mala Rožika. Že dugo se njemi je vidla, kak če bi biu tak malo zalübleni v njou. Na,

zavolo nje je nej nika pravo od lačnoga želoudca. Nazaj si ga je zvezo s špagoutom. Tak je šla pomalek lejpa sprtolejtna sobota proti večeri. Tak so se lepou špilali, ka so ranč pozabili na obed. Samo maloga Tonija je mantralo, kak naj povej, ka je že čas prišo za obed. Samo je pogledno malo Rožiko, že je večnej brodo na obed. Dapa večer je dun trbelo domou. Mali Toni je tak küro prouti domu, ka se je vse kadilo za njim. Že na pragi se je na ves glas zdrao:

- Mama, mama, tak sam lačen, ka bi vuka leko pojo!

Mama njemi je sklala na sto vse tisto, ka je ostalo od obeda. Toni je škeu, naj njemi kuj deje eške večerdjo. Mama je tak napravila. Toni je začo gesti, kak če bi špenico v mlin sipavo. Dapa že za kratek čas se njemi je začalo stavlati. Trüden je biu, tista prva lakota je ta odišla. Žlica je čidale bole žmetna bila, nož čidale bole toupí, na vilico se je nika več nej gore bodnilo. Že za deset minutov je mali Toni spau pred talejrom na domanjom stoli. Mama ga je gledala, oča pa se kuj eške smejau in pravo:

- Sto bi si brodo, ka ma naja sin tak velke oči. Oči so bile bole lačne, kak pa je biu lačen za istino. Jej, jeje, jej, tej naš pojbič, ka ma vekše oči za gesti, kak je velki us san.

Zdaj sta se smedjala oba vküper, mali Toni pa je se njo, kak z malo Rožiko sedita v krčmej in gejta grbanjovo župo, ajdinski raji šterc, pečeno mesou, kapüsto s klobasami, retaše, sladodelo, torto, pogače in tak tadale.

Miki Roš

Mladi in veseli

KOTIČEK

Društvo slovenske mladine na Madžarskem je 23. oktobra organiziralo srečanje za svoje člane. Prvotni namen srečanja je bil, da bi se dogovorili o tem, kakšne programe bomo imeli do konca leta oziroma kaj načrtujemo za naslednje leto.

Ko smo program načrtovali,

test, kajti zanimalo jo je, kaj vse vemo o Porabju in o Sloveniji. Bila so sicer vprašanja, na katera nismo znali odgovoriti, ampak ker je bilo zelo prijetno vzdušje, sem prepričana, da smo si odgovore na ta vprašanja dob-

Pri reševanju kviza smo delali po skupinah.

smo želeli imeti po uradnem delu piknik na prostem, toda slabo vreme nam je prekrizalo načrte. Kljub temu upam,

ro zapomnili. Po testu smo igrali »aktivitve«, sicer malce amatersko, kajti nekateri smo že pozabili, kako dobro je biti otrokinse igrati.

Kar smo skuhali, smo tudi pojedli.

da nam je za vsakega uspelo pripraviti vsaj eno točko, ki mu je bila všeč.

Najprej smo si ogledali film z naslovom *Porabje nekoč in danes*, ki ga je posnelo slovensko uredništvo v Szombathelyu, ter se pogovarjali o samem filmu. Naša »mamica« Klara Fodor nam je sestavila

je biti otrokinse igrati. S pomočjo kuharjev restavracije Lipa smo se naučili pripraviti posebne solate, naprimer solato iz tunine, jajc in krompirja. Seveda smo vse, kar smo pripravili, tudi pojedli, da bi ugotovili, kako dobri kuharji smo. Naslednji program društva bo 11. decembra, ko bomo delali okraske in darila za božič. Če ste mladi in imate voljo, da bi se nam pridružili, vas z veseljem pričakujemo. Povezali se bomo tudi z mladimi iz Prekmurja, in sicer z društvom Leo iz Murske Sobote.

Amanda Szita
predsednica
društva

KAUT

MLAŠEČI

Bratev grozdja pri Smodiši

23. oktobra je nej samo na Madžarskom svetek bijo, liki v Otovci pri Smodiši tō. Zato ka te den so grauzdje brali. Kak gnauk svejta, zdaj je tō do sta lūstva vkūprišlo. Razlika pa itak v tejm bila, ka so med brači bili Porabci tō. Gazda je prejk časopisa Porabje pozvau vsakšoga, sto je te den čas emo pa ga zanimala trgatev ali kulturni program, naj pride malo na turistično kmetijo Smodiš v Otovce. V pau desetoj, gda sam dja taprišo, je že velko spejvanje bilau. Varaške ljudske pevke so tak karažno spej-

Gazda je nej samo kontroliro, malo je pomago tō.

vale, ka se je od tauga ešče meglja začnala zdigavati. Ne vejim, če so one vsigdar tak karažne ali samo od lanjskoga grauzdja, ka jim je Smodiš ponūdo, dapa tau gviušno, ka so mele volau. Gda sam se z autona dja tō

vō zavlejkō kak eden drveni mačak, te sam dja že tō baukšo volau daubo. Zato, ka kak sam dvera aupro, že audalič je dišo vinski golaž, ka ga je eden senički možak kūjo vanej na dvauri. Program se je v desetoj vōri začno z bratvo za povablje-

fajte so ešče nej bile zrejle. Dja sam z varaškimi ženskami biu v ednom redej. Tak so flajсно brale grauzdje, ka sam dja samo ūšo za nji-mi kak eden »brigādveze-tō«. Z drugoga reda je gazda Smodiš večkrat prejkskričo ženam: »Popejvejte, naj bo-

ta nekaj. »Vi pa fūckajte,« pravi gaz-da. Meni je samo sledkar na pa-met prišlo, zaka Smodiš tak truco nas, naj popejvamo pa fūckamo. Zato, ka dočas ne moremo grauzdja djesti, več ostane za vino.

Varaške ljudske pevke so trno dobro volau mele.

V enajstoj se je začno kulturni program, gde so nastopile varaške ljudske pevke, Kristina Pahor, svetovna prvakinja na diatonični harmoniki, in mladi harmonikarji iz občine Puconci. V enoj smo leko kauštali tisti vinski golaž, steri je cejli predpodnaum dišo po goricaj. Vredno je bilau čakati. Vinski golaž z domačim krūjom, potistim pa goričko vino vcuj, človek si baukše ranč ne more želei. Popodne je ešče nastopila gledališka skuina Nindrik-indrik iz Porabja. Po bratvi se je pa začela veselica z Lacijom Korpičom

K.H.

ne goste. Nagnauk smo po več redaj brali grauzdje, dapa samo bejlo, zato ka črne

la karažno baude. »Pa tisti, steri nejmamo glas, mi ka naj delamo?« pi-

Veseli zadvečerek na Verici

Slovenska zveza je že na začeti leta vzela v svoj delovni program, ka de na Verici letos dvakrat mejla slovenski program za domanje lidi.

Gornji Petrovci, steri so pred kednom nota pokazali svoj CD v domanjoj vesi. Lūstvo smo čakali na tretjo vōro, gda je štja tak vōvidlo, ka nede dosti lū-

ro razmeli pa vzeli lidje. Naj tau žalostno zgodbo vōmenimo z veseljdom, so nam gostje pa redno zaigrali. Tak dobro se njim je priškalo, ka so štja mogli gora spejvati.

reda, gda smo dobre vole, se dobro porazmejmo, je največ vredno za nas, steri tau vkūp napelamo. Posaba smo hvaležni števanovskim pevkam, ste smo pozvali zatok, ka do ma-

Skupina iz Gornjih Petrovec.

Veričani so lepau vkūprišli.

22. septembra, kak smo že dali na znanje, smo meli festival, delo s tikvimi. V nedelo, 17. oktobra, pa karažen kulturni zadvečerek. Pozvanje, v stero smo na znanje dali, ka za programa de čakalo domanje lidi, nam je talala bautošica-krčmarica Marika Konkolič. V program smo dali porabsko gledališko družino Nindrik-indrik pa ljudske pevce pa goslare Turističnoga drojštva v

tva. Za kratkim časom se je pa posebna soba v krčmej tak puna gratala, ka štja v krčmej je stalo lūstvo. Ljudski pevci pa goslarje so včasik z dobro volauv začnili, spejvali so karažne domanje pesmi pa je sprvajali na bobeni, harmoniki, z ejbarom, s kosauv pa z ribašom. Gledališka skupina Nindrik-indrik je pa zašpilara v domanjoj rejči svojo dramo „Sto je bujo sausada?“, stero so dob-

Po programi smo pozvali vse lidi na posanco vina pa žmani krōj z zasekov namazano. Kak smo bili veseli, ka smo leko bili vkūper pa so lidje nikšnoga pobejga nej meli domau. Mislim, ka je tau največ vredno pri enom programi, ka se malo vkūper dobimo, veselimo, pogučimo, ka si pri vsakdanšnjom deli ne moremo privauščiti. Biti med lidami takšnoga

lo vkūper spejvale pri bejdom stoli z našimi gosti. Veričani-Ritkarovčani pa vsi, steri ste nam dali te program, vam baug plati za te lejpi den, nepozablene spomine. Krčmarici Mariki pa posaba za njeno prijaznost, za tisto, ka nam je vse pripravila. Želimo si ške dosti takšni srečanj z domanjimi lidami.

Klara F.

Berite Porabje tudi na spletni strani www.porabje.com

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtrek

Glavna in odgovorna urednica **Marijana Sukič**

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1,
p.p. 77,
tel.: 94/380-767
e-mail:

porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062.

Tisk:
SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

